GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 24.

We Srodę Dnia 24 Marca 1802.

Z Wiednia d. 17. Marca.

J. C. K. M. na mieysce wyniesionego w roku przeszłym na konsyliarza stanu i konferencyi P. de Lorenz, konsyliarzem gubernium niższey Austryi i referenta w duchownych sprawach, tudzież nauk i przepisów duchownych, raczył nayłaskawiey mianować Xdza Józefa Augustyna Grubera.

Z przyczyny teraźnieyszey drogości zezwolił J. C. K. M. pocztmistrzom w niższey Austryi na przedłużenie do końca woyskowego roku podwyższoney płacy po 1 ryń. na milę od konia.

C. K. akademia wyzwolonych nauk miała honor d. 12 t. m. oddać przez deputacyą Arcy Xciu Jmć Karolowi dyploma na honorowego swego członka. Członkami tey deputacyi byli hrabia Fries honorowy członek, konsyliarz nadworny baron Sorgenthal, reprezentant akademii, dyrektorowie Schmutzer, i Füger, professor Zauner, konsyliarz Sonenfels, nieustanny sekretarz akademii, baron Dohlhoff, prezes akademii. Ostatni miał przemowę do Arcy Xcia Jmć który przyiął deputacyą z zwykłą uprzeymością, i zapewnił, iż będzie iego nayprzyiemnieyszym obowiązkiem wspierać akademią w chwalebnych iey pracach dla rozkrzewienia narodowych kunsztów.

Magistrat tuteyszy przyznał złoty medal tuteyszemu szklarzowi Jędrzeiowi Haberlein, za iego 50 letnie usługi dla tuteyszego miasta, i ten d. 13 t. m. publicznie mu oddał.

Przeznaczony do mieszkania przy tuteyszym C. K. dworze, papiezki nuncyusz kardynał Antoni Gabryel hrabia Severoli, biskup Fanu i arcybikup Petry przybył tu d. 15 w wieczor.

Z Brynu d. 16. Marca.

W Belgradzie od połowy przeszłego miesiąca nieco się uspokoiło, gdyż Adze Janczarów udało się pogodzić rożne partye, i załoga wysłała gońca do Konstantynopola z swoiemi zażaleniami. Lecz ten przybywszy do Nissy zatrzymany został od stoiącego tam syna zamordowanego baszy, depesze mu odebrano, i aż do powrotu odpowiedzi z Kon-

ſtantynopola tam musi zoſtać. Odtąd uważaią że Turcy belgradzcy czynią przygotowania do obrony i z Semendryi do wyższey twierdzy 10 barył prochu ſprowadzono.

Z Hamburga d. 2. Marca.

Liſty z Petersburga, pod d. 12 Lutego donoſzą, że miniſter pruski podał Imperatorowi plan wynadgrodzeń przyięty przez gabinet pruski, i że go Imperator bardzo mile przyiął. — Podług tychże liſtów Imperator Jmć proponował dworom wiedeńskiemu, berlińskiemu, londyńskiemu, madryckiemu neapolitańskiemu, drezdeńskiemu i monachiyskiemu, ażeby z nim wspolnie obmyśliły los domowi Burbonów ſtosowny do iego godności.

Pisma publiczne przywodzą liſt z Amſterdamu pod d. 26 Lutego, w którym mówią, że gabinet stokolmski odpowiedział na oſtatnie przełożenia W. Brytanii względem przyſtąpienia do ugody petersburskiey, iż poty do niey nieprzyſtąpi, poki Anglia nie uwolni wſzyſtkich okrętów ſzwedzkich w czaſie woyny zatrzymanych.

Z Paryża d. 3. Marca.

Monitor zawiera, co naſtępuie: Pani Champcenetz rodem hollenderka, corka Pana Pater, odebrała rozkaz wyiechania do ſwoiey oyczyzny. Jeden brygadyer gwardyi odprowadził ią do Breda. Jeſt ona żoną margrabiego Champcenetz, bywſzego dozorcy Thuilleri. Przed lat 15 miała wielką moc nad umysłem francuzkiego miniſtra ſtanu, arcybiskupa de Sens, i dawała wſparcie emigrantom hollenderskim rodakom ſwoim. W czaſie hollenderskich rozruchów od roku 1785 do 1787, grała znaczną rolę. Mieyscem iey urodzenia ieſt Niverheim w Geldryi. Słychać, że będzie mieſzkać w Hadze pod okiem francuzkiego poselſtwa. Pani Damas z domu Langeron, żona Karola Damas, który z Ludwikiem XVI. w Varenns przytrzymany zoſtał, a bratowa Rogera Ducos, wsławionego w czaſie oſtatniey neapolitańskiey woyny, zoſtała od iednego gwardyaka na granicę odprowadzona, skąd ma bydź do męża odesłaną, aby od niego na wodzy trzymana była. Te obiedwie damy utrzymywały koreſpondencyą z nieprzyiaciołmi oyczyzny. Pani Champcenetz korrepondowała z Panem Ventreuil, członkiem wydziału Dutheila, a Pani Damas długo przechowywała Hydego i Limölana w czaſie zdarzenia 3go Nivose, iako należących do machiny piekielney. Przez ſwoią ſzaloną porywczość Pani Damas zasłużyła sobie bydź zaprowadzoną do ſzpitala głupich; ale z ſzczególnych względów przeſtano na odesłaniu iey do męża. Dobra, które we Francyi poſiada, przynoſzą iey 60,000 franków rocznego dochodu. Ma tylko iednę corkę i ta ieſt grandowi hiſzpańskiemu Xięciu Maſſerano zaślubiona. Ob. Laharpe, który zawſze był pod czuynem okiem w Paryżu, odebrał rozkaz, oddalić ſię o 25 mil od Paryża i tam żyć na uſtroniu w mieyscu podług woli obranem. Ten mąż godzien ſzacunku, autor wielu dzieł dobrych, w 78 latach zdziecinniał nakoniec, i cierpi recydywę ſzaleńſtwa, którą w nim gadanina intrygantów podburza coraz bardziey. W tym wieku, w którym co chwila ſpodziewamy ſię śmierci, w którym należy myślić o pokucie za ſzaleńſtwa wieku młodego, ma ſię iedynie prawo milczeć, i przebaczenie otrzywać. W okropnych rewolucyi czasach przez 6 mieſięcy co moment ſpodziewał ſię bydź na ruſztowanie powleczonym. Mieſzkał ón w bywſzym klaſztorze Panny Maryi u ſwego ſpowiednika, pokazał ſię dewotem, i wydał

wiele dzieł nabożnych. Niedawno czytywał ieszcze w liceum republikanckim swoie uczone pisma. " Do tych i wielu innych aresztowań i wygnań, tak w Paryżu, iak i po departamentach dała powód przysłana od rządu pruskiego korrespondencya emigrantów w Bareuth aresztowanych.„

Czytamy ieszcze w Monitorze: " Hrabia Dietz, Xżę następca Nassau i syn bywszego sztathudera przybył do Paryża, i stanął w domu zaiezdnym Meota, z którego pomieszkania płaci miesięcznie 60 luidorów. Skoro tylko w tem mieście stanął, zaraz pierwszy konsul wysłał do niego z powitaniem jenerała Duroc, który nie zastawszy go, czekał aż poki nie przyszedł. Margrabia Luchesini przedstawił go ministrowi Talleyrand, a ten pierwszemu konsulowi. Rząd kazał mu okazywać szacunek, iaki się należy krewnemu Króla pruskiego. Pierwszy konsul w czasie pierwszey audyencyi oświadczył mu ukontentowanie, które uczuł czytaiąc piękny list oyca iego, w którym go prosi, ażeby Francya iego oyczyznie przywrociła spokoyność, iakoż pierwszy konsul spodziewa się, że mu okoliczności pozwolą zadosyć uczynić żądaniom Xcia Nassau.

Wymazany z listy emigrantow 78 letni admirał Chabert był przedstawiony pierwszemu konsulowi i na iego żądanie wyda wielką mappę morza śródziemnego, którą iuż od dawna zrobił.

Słychać, że pokoy ostateczny z Anglią 6 Marca ogłoszony będzie.

Listy z Gibraltaru do Malagi przysłane wyrażaią, że Cesarz marokański kazał uzbroić 3 fregaty przeciw marynarce szwedzkiey. Dey trypolitański kupił także w Smirnie 3 masztowy okręt, dla chwytania szwedzkich i amerykańskich okrętów.

Na ostatniem posiedzeniu instytutu narodowego przyięto za członków PP. Heyne, Maskłyne i Rennela.

Kapitan statku amerykańskiego przybyłego do Bordeaux widział flottę bresteńską o 8 mil tylko od St. Domingo, zaczem spodziewa się, że tegoż dnia ieszcze musiała tam przybydź.

Zabawy karnawałowe tego roku były nader liczne. Od tłustego czwartku zacząwszy codziennie przynaymniey 12 publicznych maskowych balow było, a każda bogatsza familia dawała dla swoich znaiomych i przyiaciół prywatne bale. Przed rewolucyą ulica tylko S. Honoryusza była teatrem masek, tego roku stary Buleward rownie był napełniony widzem, iak i ulica Honoryusza. Wczoray więcey niż 20,000 masek uwiiało się po ulicach. Mnostwo obywatelów, okna domów, obiedwie strony ulicy Honoryusza i Bulewardu okrywało dla widzenia masek, co pokazuie, iak mieszkaniec paryzki iest przywiązany do karnawołowych rozrywek. Policya troskliwie poroztawiała warty i patrole wysyłała, wszelako niepodobna było zapobiedź w takim tłumie nieporządkowi. W ostatnią niedzielę fiakier napełniony ludzmi uderzył o drugi: uderzenie tak było mocne, że iedna kobieta przebrana za niedzwiedzia, która na koźle siedziała, spadła. Następuiący poiazd przeszedł iey przez piersi, i na mieyscu zabił. Maskom tylko w dzień na ulicy pokazywać się wolno.

W Hiszpanii wydrukowano nowe instrukcye dla siły morskiey i lądowy, i pomiędzy officyerów rozdano.

Przybył tu z Konstantynopola goniec rossyyski.

Mówią, że margrabia Luchesini na swoiem mieyscu zostanie.

Dwor rossyyski mocno się wdaie za

Królem Sardyńskim i wielą Xżtami Rzefzy. Wysłano znowu ſtąd gońca do Petersburga.

Sto Węgrów, w niewoli na Korsyce będących zaciągnęło ſię do półbrygady ſzwaycarskiey na załodze w Baſtyi ſtoiącey. Mówią że pierwſza półbrygada ſtoiąca w Briançon otrzyma dawny ſzwaycarski mundor czerwony, i tu na załodze ſtanie. — Druga półbrygada znayduie ſię w Medyolanie.

Strazburska gazeta, mieści w sobie liſt z Karlsruhe, który donosi, że Margrabia pomyślne wiadomości od ſwoiego posła z Paryża Pana Reitzenſtein odebrał. Nie tylko margrabia ma bydź wynadgrodzonym za wſzelkie ſtraty, ale nadto państwa iego znacznie powiękſzonemi będą. W taiemnych artykułach traktatu d. 20 Sierpnia 1796 z Francyą zawartego, przyiął na ſiebie rząd francuzki wdadź ſię do Cesarza i do Rzeſzy, ażeby margrabiemu odſtąpione były biskupſtwo konſtancyenskie, opactwa Reichenau, Oehmingen i Schlingen (które składa część bywſzego biskupſtwa bazyleyskiego na prawym brzegu Renu). Częś biskubſtwa Spirskiego także na prawym brzegu Renu leżąca i opactwo Ettenheim. Część zaś elektorſtwa moguńckiego ma bydź odſtąpiona domowi Heſſendarmſtadt, i Naſſauusingen od Willſtatt przez Lichenau) Lahr aż do Gerolsek. To wſzyſtko ma ſię uskutecznić oprocz biskupſtwa Konſtancyi, które do Bawaryi w cielonem zoſtanie, a za to margrabia otrzyma Oberkirch, Ortenau, Offenburg, Gengenbach, i opactwo Schwartzbach.

Z Medyolanu d. 22. Lutego.

Od czasu iak miniſtrowie hiſzpańscy P. Teran i P. Labrador, których przeznaczano na kongres do Amiens, opuścili Genuę i Floreneyą, przeſtano o nich mówić; teraz wiemy, że P. Teran przybył d. 8 a P. Labrador d. 11 Stycznia do Turynu, a ſtamtąd d. 13 tegoż mieſiąca puścili ſię w dalſzą podróż, lecz nie do Amiens, tylko do Paryża.

Członki rady prawodawczey zatrudnione są teraz zaſiągnieniem potrzebnych wiadomości, względem różnych obowiązków adminiſtracyi, dla wſparcia ſwoim światłem wice prezydenta Rzepltey w przedſiębranych środkach dla dobra i chwały kraiu. Wywoz zboża zakazany zoſtał przez wice prezydenta. Pierwſzy ten urzędnik większą część dnia poświęca pracy, i kazał oznayunić przez miniſtra wewnętrznego, iż tylko we środy i piątki będzie dawał publiczne audyencye. Tenże miniſter wydał pod dniem 20 t. m. do wſzyſtkich urzędników publicznych naſtępuiący okolnik: "Nadużycie zaſzczytów urodzenia, ściągnęło uwagę wice prezydenta. Z iego zatem rozkazu, przypominam władzom konſtytucyynym, przełożonym kancelaryy i adminiſtracyy, tudzież wſzyſtkim, którzy z obowiązku urzędu ſwego winni są odpowiadać za poſtepowanie sobie posłuſznych, iż ſtosownie do 116 artykułu konſtytucyi, który nie przypuſzcza żadney inney dyſtynkcyi, oprócz pochodzącey z urzędu publicznego, powinni czuwać, ażeby takowe nadużycie więcey mieysca nie miało. Poskromią sobie nie posłuſznych, którzyby przeſtąpili to poſtanowienie, a w przypadku powtórzenia oddalą nawet z urzędu. Będą nadto mieli baczność, ażeby żaden akt lub pismo od mieſzkańców włoskiey Rzepltey nie było z innym podpisem przyimowane iak z podpisem obywatela.,,

Nic bardziey nie może oznaczyć przeyścia z ſyſtemy zdobyczów, do przyiaźni między dwiema Rzeplitemi francuzką i włoską, nic bardziey nie może okazać, iak daleko jenerał Murat intereſſuie ſię za dobrem i pomyślnością naſzego narodu, iak naſtępuiące pi-

śmo: — *Armia obserwacyyna południowa.* — *Woyska francuzkie stoiące w Rzepltey włoskiey.* — *W głowney kwaterze Medyolanie d.* 25 *Pluviose* 10 *r. R. F.* (14 *Lutego* 1801). — " Jenerał kommenderuiący widząc ile ofiar Rzeplta włoska uczyniła dla utrzymania armii francuzkiey, chciałby ile możności ułatwić nowemu rządowi sposoby do zmnieyszenia ciężaru podatków; zważywszy nadto, iż przez zapłacenie zaległych kontrybucyy większa część należytości armii załatwiona zostanie, i miesięcznie wyznaczona płaca wystarczy na utrzymanie iey; stanowi zatem: 1) Summa 2,500,440 fran: w dobrach narodowych, które do tego czasu nie są rozrządzonemi, a publicznym aktem konsulty cisalpińskiey w dopłacie 8 mill: armii francuzkiey przyznanych, pod d. 7 Ventose r. 9 (26 Lutego 1801) iest oddana do rozrządzenia wice prezydenta Rzepltey włoskiey; 2) wszelkie rozporządzenie tey summy, lub sprzedarz tych dóbr, ieżeli nie są aktem publicznym stwierdzone, są uważane za nie byłe; 3) kommissarz woyskowy i poborcy publicznego grosza maią zlecenie wykonać ten rozkaz. „

Pod. *Murat.*

Z Londynu d. 2. *Marca.*

Xiążę Bedfort iest niebespiecznie chory, a nawet utrzymuią, że dzisiay na wsi o godzinie 8 zrana zakończył życie. Dzisieysze gazety wieczorne iescze nic o tem nie mówią, wyrażaią tylko, że go wszyscy doktorowie odstąpili. Cała publiczność mocno tem iest dotknięta. Królewska familia, a szczególniey Xiążęta Walii i Jorku okazuią swóy szacunek ku temu patryocie, przez ustawiczne wywiadywanie się o zdrowiu iego. Brat Xcia Bedford w domu iego w Londynie co dzień wydaie dziennik o stanie iego zdrowia odwiedzaiącym. Dziennik wczorayszy wyraża, że na dniu poprzedzaiącym spostrzeżono niebezpieczne znaki. Chorobą iego iest zgniła gorączka, która po zatwardzeniu nastąpiła — Gazeta wieczorna *the Traveller* donosi, że Xżę Bedford iuż umarł.

W poniedziałek przyszedł rozkaz do Portsmuth, ażeby iak nayprędzey kilka okrętów woiennych uzbroić. Te okręty wezmą żywność na 4 miesiące i wiele woyska lądowego. O przeznaczeniu ich różne są domysły.

Z Indyy wschodnich donoszą, że w Karnatyku iesżcze trwaią zaburzenia. Buntownicy raz pobici w innych mieyscach na nowo się skupiaią. Wczasie wyprawy przeciw Raiowi Pyche, kilku Narow przybyło do angielskiego obozu, i ofiarowali się służyć Seapoiom za przewodników do ścigania nieprzyiaciela w dolinach; lecz ofiara ich była zdradą. Zaprowadzili oddział Seapoiow pomiędzy góry, gdzie od zasadzonego nieprzyiaciela ze wszech stron otoczony i napadnięty został. Zaraz na początku bitwy Narowie uciekli, a Seapoie uszykowawszy się do bitwy blisko przez godzinę odpierali nieprzyiaciela. Położenie mieysca nie pozwalało ścigać uciekaiącego wroga; powielu nakoniec przykrościach do obozu powrócili.

Z Martyniki pod d. 2 Stycznia donoszą, że bunt czarnych na Tabago szczęśliwie przytłumiony został. Jeden właściciel plantacyy słysząc o tem rozmawiaiących swoich niewolników, doniósł rządowi, a stracenie hersztów ukończyło wszelką troskliwość.

Dzwon wielki w Pekinie w Chinach, do którego poruszenia 100 ludzi potrzeba, za przybyciem wiadomości o pobiciu Tatarów, dał się słyszeć.

Margrabia Wellesley zawarty pomiędzy Nabobem arkotskim i rządem Madraskim traktat z niektóremi odmianami potwierdził.

Nn Przylądku Dobrey nadziei ieſzcze d. 14 Grudnia odebrano wiadomość o pokoiu przez okręt angielski Eurydyka, który potem do Ceylanu popłynął. Roger Curtis przesłał tę zaraz wiadomość do wyspy francuzkiey.

Gazety naſze mówią, że jenerał pruski Kleiſt za wyborne utrzymywanie karności w ſwoim woysku, które Hannower zaymowało, doſtał od rządu naſzego piękny upominek.

Handel cukrowy coraz ſię podwyżſza; dziś wielkie zapasy cukru surowego zakupiono do Francyi.

Dziſieyſza gazeta dworska, powtarza niektóre odezwy zakazuiące wywozu miedzi, i pozrzeb woiennych. — Zboże coraz bardziey spada.

Morning Chronicle przywodzi naſtępuiący wypis z prywatnego liſtu pod d. 20 Lutego z Paryża: "Donoſząc WPanu o schadzkach paryzkich, zapomniałem napisać Mu o schadzkach, które daie drugi Konsul Cambaceres dwa razy w dekadę. Bywaią tu także schadzki dawney szlachty, emigrantów przybyłych do kraiu i t, d. Używaią na nich ſwoich tytułów i orderów iak dawniey; pewien Anglik był onegday do iednego z tych domów wprowadzony; zaſtał tam emigranta, którego widział w Londynie i nazwał go Mci D.*** zapomniawſzy, że ón także miał tytuł: ten odpowiada zimno:" Xżę Jmć de *** ieſtże mu znany?,, — Uwagi dzienników angielskich zdaią ſię bydź obcemi człowiekowi znaiącemu Paryż i iego mieſzkańców. Pytaią ſię w Londynie co mówią i co myślą o Bonapartem? Powiem WPanu: " Daway nam bale, zabawki, opery, a nadewſzyſtko day nam pieniędzy, o reſztę mało ſię pytamy.,. Nie maſz obmierzieyſzego ludu iak Paryżanie; z tem wſzyſtkim z Paryżanów nie można sądzic o Francuzach; pierwſzych można porownać z Rzymianami za czasów Juvenaliſa i w krótce mogą powiedzieć:

Nunc patimur longæ pacis mala; ſevior armis
Luxuria incubuit, victumque ulciscitur orbem.

" Nie prawda, ażeby rząd francuzki zakazał wprowadzać dzienniki angielskie; to iednak nie podpada wątpliwości, że pierwſzy konsul żalił ſię przed P. Jackson na dzienniki angielskie; lecz ten miał mu odpowiedzieć, że ieżeli ſię sądzi bydź obrażonym, nie widzi innego ſposobu, iak żeby ſwoie zażalenie przed sędziego zaniosł.

" Pani Monteſſion dała wczoray bal, na którym znaydowała ſię Pani Bonaparte, iey corka i wſzyſtka ſzlachta paryzka. Każdy popisywał ſię tam z ſwemi tytułami. — Paryż ieſt dziwną zagatką!

" Teraz zrobiono na moment zawieſzenie broni z romansami, dla czytania podroży przez Włochy P. Meyer, członka wielu towarzyſtw niemieckich. Dzieło to ieſt nader intereſſuiące. Jeżeli zarzucaią autorowi, że ſię częſto powtarza w wyrazach zadziwienia, że nie oſzczędza kolorów w pierwſzym ſwoim obrazie, te błędy pochodzą z dwoch przyczyn, które czynią honor P. Meyer, to ieſt: z żywey imaginacyi i zbyteczney czułości. P. Meyer przywodzi bardzo przyiemne zdarzenie z Pamiętników ob. Dolomieu, mówiąc o skutkach okropnych Wezuwiuſza, który zasypał miaſta i wſie ſwoią lawą. — Młoda iedna i piękna kobieta z Oppido, mieysca, które wyſtawione było na naywiękſze trzęſienie, zoſtała żywo przywalona domem ſwoim bez żadnego ſzwanku. Była ona dziewiąty mieſiąc wciąży. W 36 godzin potem mąż zaczął odgrzebywać zwłoki ſwoiey małżonki; znalazł ią żywą i wyciągnął z pod gruzów, która nie zadługo ſzczęśliwie połog odbyła. W rok potem P. D*** od-

wiedząc to stadło, pytał się: *Cożeś myślała będąc żywo pochowana? Oczekiwałam*, odpowie. Ta odpowiedź czyniąca zaletę płci piękney, nie potrzebuie dalszey pochwały. „

P. M. — przeieżdzaiąc przez Paryż w powrocie do Anglii, przedstawiony był pierwszemu konsulowi w mundurze, iaki dawniey nosili szlachta otaczaiący Xcia Galii (następcę tronu angielskiego). Bonaparte znaiąc dobrze ten mundur, rzekł do niego: iż powinien się pysznić z zaszczytu noszenia tego munduru, ponieważ żaden Xiążę w Europie nie zasługuie więcey na miłość i powszechny szacunek iak Xiążę Gallii. Prosił go oraz, aby oświadczył Xciu Jmć szczerą iego przychylność. Wszyscy Anglicy, którzy się prezentuią pierwszemu konsulowi, bardzo mile od niego bywaią przyymowani, i zawsze im oświadcza swóy szacunek dla Anglików i ich rządu.

Pewien minister angielski lubiący bardzo polowanie, zgubił w iednym dniu swoią biblią i psa legawego. Gdy doniesiono w gazecie o tey zgubie, drukarz szczególnieyszą w druku popełnił omyłkę. Położył: " Zgubiona Biblia z *krótkiemi uszami*, a pies z *tytułem na grzbiecie.* „

Parlament.

Dnia 26 Kwietnia hrabia Moria zapytał się, czyli złożenie Naboba Arkotu, który zdaie się łamać dwa uroczyste traktaty, nastąpiło z zezwoleniem ministrów, i oświadczył, że dopóty nie chce o tey okoliczności mówić, dopóki ministrowie swoiego zdania nie otworzą. — Lord Hobart zapewniał, że ministrowie całkiem swoią uwagę na tę okoliczność zwrócili, i nie nastąpiła bez głębokiego zastanowienia się, dodał oraz, iż złożenie iego, nie uważa bydź złamaniem traktatu. — W izbie niższey d. 1 t. m. P. Sheridan oświadczył także, że uczyni wniosek względem nowych odmian w Karnatyku, skoro tylko kanclerz swoią przytomnością znowu izbę zaszczyci. P. Vansittart sekretarz skarbowy oznaymił, że w przyszłą środę przyniesie bil na zrobienie nowych biletów skarbowych za 1 mill. f. szt.

Wczoray sekretarz woienny odebrał obrachunki kosztów tego rocznich na armią izbie podane, ponieważ się tam niektóre omyłki wcisnęły; po uczynionych poprawach na nowo izbie przyniesione zostaną.

Doniesienie parlamentowi o potrzebie zrobienia nowych billetów skarbowych i podanie rachunków na kosztą armii w tym roku, zniżyły cokolwiek papiery publiczne.

Z Hagi d. 6. Marca.

Nasz dyrektoryat stanu kazał Xiążęciu Waldek proponować, ażeby pozwolił 5ty batalion woysk swoich na żołdzie naszym zostaiący, na załogę do Przylądku dobrey nadziei posłać. Na co Xżę iuż zezwolił, i batalion ten zaraz po ostatecznym pokoiu będzie tam posłany. Korpus würtemberski także tam na załogę póydzie, ale wprzód będzie inaczey urządzony.

Ambassador szwedzki w Petersburgu miał imieniem swego dworu żądać pośrednictwa Rossyi o uwolnienie szwedzkich okrętów w Angielskich portach zatrzymanych. Jakoż Rossya miała się podiąć pogodzenia tych dwoch dworów, i iuż gońca do Londynu w tey mierze wyprawiła.

Dyrektoryat wydał rozporządzenie, iż na pożyczkę 30 mill. zło. holl. 4 od sta od posiadłości, a 16 od dochodów będą złożone. Pożyczka iest na 8 lat rozłożona; w tym roku do 15 Września ½ od sta od własności, a

2 od dochodów do 15 Grudnia muſzą bydź zapłacone.

Admirał de Winter poiechał znowu do Amſterdamu.

Z Rzymu d. 20. Lutego.

Kardynał Spina wiozący zwłoki Piusa VI. na dniu 15 przybył do Sturta o mil kilka odległego od naſzey ſtolicy. W mieyscu tym wſzyſtko już było przygotowane na przyięcie ſzanownych zwłoków, które w kościele ſtosownie do tego obrządku przybranym, złożone zoſtały. Kardynał Antonelli biskup tamteyſzey dyecezyi, który wynieſienie ſwoie winien zmarłemu Papieżowi, udał ſię natychmiaſt do Sturta i tam żałobną odprawił mſzą, ponim różney doſtoyności xięża i plebani w wielkiey liczbie zgromadzeni odprawiali mſze aż do nocy. Nazaiutrz bardzo rano mſze ſię rozpoczęły i trwały aż ku południowi. Kardynał Antonelli po odprawioney mſzy ubrawſzy ſię po biskupiu otoczony wielu prałatami dawał zgromadzonemu licznie ludowi rozgrzeſzenie, potem ubogim i żołnierzom aſſyſtuiącym znaczną ilość chleba kazał rozdać. Po ukończeniu tych obrządków ciało Piusa VI. do Rzymu poprowadzono. Przybywſzy do bramy Rzymskiey bramą ludu zwaney, złożone było w kaplicy Xięcia Bracciano umyślnie na to z wielką okazałością przygotowaney. D. 17 zrana odprawiano mſze aż do czasu złożenia ciała w trumnie wspaniałey i przenieſienia go do kościoła Watykańskiego. Proceſſya składała ſię z uczniów (alumni) S. Michała, z ſierot, z wſzyſtkich sług kardynalskich, z całego duchowieńſtwa świeckiego i zakonnego, z wielkiey liczby xięży należących do rożnych kościołów, wſzyscy nieśli zapalone świece, z wielkiey liczby prałatów, z Xcia Rezzonico, z urzędników, zwanych (Conservatori), którzy z kanonikami trzech Baſilik nieśli końce całonu, z woyska mieyskiego, z izby taiemney i honorowey Oyca S., z gwardyi ſzlacheckiey, iazdy i piechoty papiezkiey. Oyciec S. dla przyięcia zwłoków ſwoiego poprzednika udał ſię w towarzyſtwie 18tu kardynałów do kościoła S. Piotra, gdzie dał rozgrzeſzenie ludowi. Potem sprawdzano czyli zwłoki są Piusa VI., przybrane one były w sutannę białą, mitrą czerwoną i ſtułą ſzytą, które zdięto a na mieysce ich suknie papiezkie włożono. Podczas całey nocy śpiewano wigilie, a nazaiutrz zrana wielką liczbę mſzy odprawiono. O godzinie 9 Oyciec S. udał ſię do Bazyliki gdzie wraz z 31 kardynałami znaydował ſię na mſzy żałobney śpiewaney przez kardynała Antonelli, wczaſie tym woyska na wielkim rynku 3 razy z ręczney broni ognia dały. Potem obrządku kardynał Giovacchino Tosi powiedział po łacinie kazanie, poczem naſtąpiło uroczyſte rozgrzeſzenie dane od Papieża. Arcy Xiężniczka Marya Anna Auſtryacka, przytomna była wſzyſtkim tym obrządkom w loży umyślnie dla niey przygotowaney.

Z Genui d. 20. Lutego.

Obywatel Frageva naſz pełnomocny miniſter w Paryżu podał przełożenia: że okręty angielskie ciągle krążą po środziemnym morzu i okręty naſze zabieraią. Rząd francuzki doniósł o tem dworowi londyńskiemu, który rozkazał powrócić wſzyſtkie ſtatki liguryyskie zatrzymane od czasu uwiadomienia o podpisaniu przedugodnych punktów pokoiu. Miniſter związków zagranicznych Rzepltey Francuzkiey, uwiadomił o tym wyroku liſtem pisanym pod dniem 26 Stycznia z Lionu miniſtra naſzego; liſt ten później od prezydenta naſzego handlowego trybunału ogłoſzonym zoſtał.

DODATEK

DO N^{ro.} 24.

GAZETY KRAKOWSKIEY.

WE SRODĘ DNIA 24. MARCA 1802.

Dokończenie ſtatyſtycznego Ryſu Monarchii Auſtryackiey.

II.) W Króleſtwie *Sklawonii* znayduie ſię ieden głowny woyskowy dyſtrykt, dzielący ſię znowu na 4 regimentowe. Te 4 dyſtrykta z woyskowemi miaſtami Peterwardein, Bukowitza, Karłowitze i Zemlin maią razem 118 $\frac{6}{100}$ mil kwadratowych, w których znayduie ſię 917,505 morgów ornego gruntu; dyſtrykt Tschaykiſten w Węgrzech leżący ma 66,495 morgów ornego gruntu a 7 $\frac{88}{100}$ mil kwadratowych.

W roku 1799 w 4 tych dyſtryſtktach żyło w 298 miaſtach biorąc w to twierdze Peterwardein i Eſſeg 172,098 ludzi, a w Tschaikiſten w 12 mieyſcach 14,339 ludzi.

Znacznieyſze miaſta: Peterwardein, leżą e na prawem brzegu Dunaiu; Zemlin na zbiegu Dunaią z Sawą.

III.) W Króleſtwie *Węgierskim*, w 3 banatskich kommitatach Torontalerskim, Temeſzkim i Kaſzowskim ku południowi leżącym, znayduie ſię także ieden główny woyskowy dyſtrykt, banatską granicą zwany, maiący przeſzło 114 $\frac{44}{100}$ mil kwadratowych rozległości, w którym znayduie ſię 952,640 morgów ornego gruntu. Ten dyſtrykt dzieli ſię znowu na 2 regimentowe dyſtrykty: 1) niemieckiego Banatu, 2) wołosko-illiryckiego.

W roku 1799 zamieſzkiwało ten dyſtrykt w 157 mieyscach 129,216 ludzi.

Znacznieyſze miaſto ieſt Stara Orsowa.

IV. W Xſtwie *Siedmiogradzkim* woyskowa granica ieſt z prowincyonalną pomieſzana i cały ten dyſtrykt dzieli ſię na 5 regimentowych. Te mieściły w sobie w 1799 roku 457 mieysc, w których żyło 21,238 familiy.

B. *Weneckie prowincye* w wyżſzych Włoſzech, Iſtryi, Dalmacyi i Albanii, dzielą ſię podług dziſieyſzego ich położenia.

1) *Kraie wyżſzych Włoch*, wcielone teraz do Auſtryi, zamykaią w ſobie: 1) prowincyą Wenecyi, dawniey *Dogado di Venezia* zwaną; 2) Padwę, maiącą oprócz miaſta tego nazwiska 7 pretur i 6 wikariatów; 3) większą część prowincyi werońskiey z tey ſtrony Adygi i mnieyſzą połowę miaſta; 4) całą prowincyą Wincencyi, dzielącą ſię na miaſto Wincencyi, 3 pretury, 7 wikaryatów i niemiecką część na granicy Tyrolu; 5) miaſteczko Tarvise, na 10 pretur, i hrabſtwa Mel, Collalto, St. Palo, Valdimarino i Cesana, dzielącego ſię; 6) małą prowincyą Baſſano; 7) prowincyą Belluno, maiącą 5 kapitanatów; 8) prowincyą Feltre, która z dwiema dawnieyſzemi iedną prowincyą ſtanowi, do którego ieſzcze 9) miaſto Ceneda należy; 10) prowincya Friolu, która prócz 6 pretur ieſzcze 11) prowincyą Perdenone, 12) wazałow i 13) tak nazwane 4 kwatery w ſobie zamyka; 14) miaſto Tolmezzo i dwie prowincye 15) Cadore i 16) Carnia. Wſzyſtkie te krainy maią razem 310 $\frac{68}{100}$ mil kwadratowych rozległości.

W roku 1771 podług obrachunku miały przeſzło 1,384,000 duſz ludności, które w 24 miaſtach, 76 miaſteczkach 2029 wſiach i w wielu rozrzuconych zamkach, dworkach i t. d. mieſzkały.

Znacznieyſze miaſta: Wenecya, ſtolica kraiu leży w Lagunach; Padwa; Werona nad

rzeką Adygą; Treviso; Ceneda; Baſſano; Udine.

II.) *Iſtrya* powenecka, ma 52 $\frac{19}{100}$ mil kwadratowych, leży między odnogą morską Trieſtu i Quarnero i na 18 prowincyy ieſt podzielona.

Iſtrya zamieſzkana była w roku 1771 od 69,870 ludzi, żyiących w 6 miaſtach, 12 miaſteczkach i 470 wſiach.

Znacznieyſze miaſta: Capo d'Iſtria, ſtolica tey prowincyi, leżąca na zachodnim brzegu morza; Rovigno, nad tym samym brzegiem; Pola nad odnogą morską.

III.) *Dalmacya* z poweneckiemi wyſpami na adryatyckim morzu i w odnodze Quarnero, zawiera w sobie na ſtałym lądzie hrabſtwa Zara, Sebenico, Trau, Spalatro, Nona; ziemie Novigradi, Cliſſa, Knin; Scing, Caſtelnovo, Macarasca, Almiſſa, Imoschi; wyspy Cherso, Oſſaro, Veglia, Arbe, Pago, Brazza, Leſina, Curzola, tudzież wiele skał przez morze okrążanych i wysepow. Kray ten nadbrzeżny podług Santiniego mappy wynoſi przeſzło 233 $\frac{23}{100}$ mil kwadratowych, a wyspy do niego należące 14 $\frac{98}{100}$ mil; zaczem cała Dalmacya prócz wysp nie zamieſzkałych i skał ma 317 $\frac{99}{100}$ mil kwadratowych rozciągłości.

Znacznieyſze miaſta: Zara nad morzem leżące; Sebenico także nad morzem; Spalatro podobnież.

IV.) Nakoniec do południowey Auſtryi należy ieſzcze częśc Albanii, nad odnogą morską Kataro leżąca, tudzież dyſtrykt Budua i Caſtelnovo 21 $\frac{84}{100}$ mil kwadratowych maiące.

Ludność tey i poprzedniczey prowincyi z wſzyſtkiemi wyſpami rachuią 329,800 duſz. Dalmacya z ſwoiemi wyſpami ma 10 większych, 3 mnieyſzych miaſt, 16 miaſteczek, 484 wſiow, wielką liczbę rozrzuconych w rożnych okolicach domów, zamków i t. d. połączone zaś prowincye Kataro, Budua i Caſtelnowo 2 miaſta, 4 miaſteczka 42 wſiow, procz innych wielu pomieſzkań.

Miaſto Kataro ieſt ſtolicą oſtatniey prowincyi.

Gdy zbierzemy wſzyſtkie te poiedyncze rachuby pokaże ſię, że Monarchia Auſtryacka ma 11,988 $\frac{37}{100}$ mil kwadratowych rozległości, na których znayduie ſię 877 miaſt, 2058 miaſteczek i naymniey rachuiąc 73,353 wſiow, 16,101 puſtkowiow i innych mieysc, nierachuiąc poiedyńczych domków, zamków, klaſztorów, dworków, które po całey Monarchii ſię znayduią. Zważywſzy więc tak wielką rozległość, z znaczną ludnością, którą naymniey 24,609,497 duſz rachowac można, przydawſzy ieſzcze do tego płodność ziemi i korzyſtne położenie, śmiało Monarchią Auſtryacką w liczbie naywiękſzych i naypotężnieyſzych państw umieścic można, która przy miernem użyciu nadzwyczaynych ſwych źrodeł dla dobra kraiu, nie tylko nieskażony byt ſwóy, ale nadto zupełną niepodległość zawſze utrzymać potrafi.

Wiadomości tyczące się kunſztów, odkryciów i t. d.

Prezydent miaſta Biscaroſſe donosi: iż wiele kęp, wysokich od 40 do 50 ſtóp nad ſtrych tamecznego ieziora, zaklęsło w przeciągu 5 do 600 sążni długości, a około 33 sążni ſzerokości, rowne będąc teraz ze ſtrychem ieziora. Zaklęśnienie to, działo ſię małemi kawałami od 3 do 4ch ſtóp ſzerokości, które teraz formuią niby szranki amfiteatru, wyniosłe od 6 do 8 cali iedne nad drugie, od brzegu ieziora aż do szczytu kępy. Wezwano uczonych do wykładu tego zdarzenia, a zwłaſzcza zaklęśnienia ſtopniami.

Towarzyſtwo królewskie w Arragonie, mianowało ſwym towarzyſzem zasłużonego Den Tomaſza Lolumo Perez, garncarza w Bilbaſtro, który porobił z gliny alembiki do palenia wodki, za niaſt kotłów miedzianych, których ſzkodliwe z wielu miar są skutki. Dobiera ón ziemię na tę naczynia, wypala ie dwakroć, i daie im polewę. Te naczynia nie dochodzą piątey części ceny, iaką koſztowały miedziane; wytrwalſze są od miedzianych, bo te ſię odmieniały co 3 lata, i wodka pędzi ſię lepſza, bo nie ma smaku ogniſtego. Takowych alembikow używaią dosyć ſzczęśliwie od dnia 10 Października w gorzelniach Pana Antoniego Gramontel w Bilbaſtro.

W departamencie niżſzych Pyrenéow odkryto ſzybę siarki samorodney. Siarka ta, daie ſię widzieć we dwoch cale rożnych gatunkach. Nayprzód obwiedziona ieſt, już to ziemią koloru ſzaropopielatego, która oczewiście fermentuie z kwasami, nie mieniąc ſię w wapno; już gypsem, obok którego leży ta ſzyba. W obydwoch tych przypadkach, ma kolor iasny-żołtocytrynowy, i przeźroczyſta ieſt iak szkło. Potem bywa w bryłkach, od wielu kylogrammow, lub obwiedziona mieſzaniną w warsztwach. W upały wydaie zapach tak tęgi, iż właściciel musiał pokryć tę ſzybę na kilka ſtóp ziemią, dla utamowania zapachu.

CENA ZBOZ

Na targu w Krakowie d. 22. *Marca* 1802.

Korzec Pszenicy	zł. pol.	28½ do 35.
— Żyta	— —	22 — 24.
— Jęczmienia	— —	20 — 23.
— Owsa	— —	13 — 15.
— Groch	— —	24 — 27.
— Kaszy iaglaney	— —	32 — 40.

W Wiedniu od d. 8. *do* 13. *Marca.*

Meca wynosząca 15 naszych garcy:

— Pszenicy	zł. pol.	14 do 22.
— Żyta	— —	10 — 15.
— Jęczmienia	— —	9 — 12½.
— Owsa	— —	7 — 9½.

W Ołumuncu od d. 8. *do* 13. *Marca.*

Meca Pszenicy	zł. pol.	19 do 20½.
— Żyta	— —	16 — 16½.
— Jęczmienia	— —	13 — 13½.
— Owsa	— —	6 — 7.
— Prosa	— —	15½ — 16½.

W Gdańsku d. 6. *Marca.*

Szefel czyli pół korca naszego w monecie pruskiey:

— Pszenica	zł. pol.	12½ do 18½.
— Żyto	— —	10 — 11.
— Jęczmień	— —	7 — 7½.
— Owies	— —	4 — 4½.

DONIESIENIA.

Magistrat C. K. Stołecznego Miasta Krakowa do powszechney ninieyszym Edyktem podaie wiadomości, iż pertraktacya substancyi po ś. p. Michale Lipnickim pozostałey, dnia 6 Kwietnia r. b. o godzinie 9 z rana odbywac się będzie.

Wszyscy zatem, ktorzyby iakowe pretensye do wnet rzeczoney massy czyli prawem następstwa, czyli długu miec rozumieli, maią się na powyżey zmiankowanym terminie tym pewniey znaydować, ile że w przeciwnym razie, pertraktacya z zgłaszaiącemi się rozczętą i ukończoną zostanie. Dan w Krakowie dnia 26 Lutego 1802.

W słabości JW. Prezesa.
M. Wohlmann.
W. Lichocki.
Pohlberg.

Z Rady Magistratu C. K. *Miasta Stołecznego Krakowa*
Hohn.

Magistrat C. K. Stołecznego Miasta Krakowa ninieyszym obwieszczeniem do publiczney podaie wiadomości, iż rzeczy ruchome po ś. p. Franciszku Jachszmanie iako to jukn e &c. pozostałe na rekuizycyą Prześwietney C. K. kameralney dobr administracyi Krakowskiey dnia 6 *Kwietnia r. b.* o godzinie 10 *z rana poczynaiąc więcey podaiącemu za gotowe pieniądze mocą publiczney licytacyi w tuteyszey kancelaryi z przedawane będą.*

Każdy więc ochotę takowych ruchomości nabycia maiący, ma się na powyżey przeznaczonym terminie i mieyscu znaydować. Dan d. 26 *Lutego* 1802.

W słabości JW. Prezesa.
M. Wohlmann.
W. Lichocki.
Pohlberg.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krakowa.
Kozłowski.

Magistrat C. K. Stołecznego Miasta Krakowa podaie do wiadomości, iż towary korzenne, i inne rzeczy kupieckie, iako to żelazne, mosiężne, drewniane, i szklane, przez publiczną licytacyą dnia 5 *Kwietnia r. b.* o godzinie 10 *z rana tu w Krakowie w sukiennicach więcey daiącemu za gotowe pieniądze sprzedane będą.*

Wszyscy zatem maiący chęć kupienia takowych rzeczy na pomienionym terminie i mieyscu znaydować się maią. Dan w Krakowie d. 18 *Lutego* 1802.

W słabości JW. Prezesa.
M. Wohmann.
W. Bartsch.
W. Lichocki.

Z Rady Magistratu C. K. Stołecznego Miasta Krak.
Kozłowski.

Na dniu 23 miesiąca Marca roku bieżącego 1802 w Prześwietnym Kreysamcie Krakowskim o godzinie 9 zrana kamienicy Archi konfraterni miłosierdzia dziedziczney w Krakowie w ulicy Floryanska zwaney pod liczbą 515 stoiącey zł. ryń. 1823 kr. 57 szacowaney przedarzy licytacya odprawiona będzie, o czym publiczność uwiadomia się; życzący sobie tę kamienicę nabydź ma się na terminie wyznaczonym ſtawić.

Dnia 21 Kwietnia r. b. naſtępuiące dochody i realności mieyskie Jędrzeiowskie przez publiczną licytacyą w arendę puſzczone będą.

1mo. Targowego i jarmarkowego, zką prætium fisci 14 ryń. 6 ⅜ gray. wynosi.

2do Mieyskich gruntów nazywaiących się Borki, z kąd prætium fisci 65 ryń. 56 gray. wynosi.

Takowa arenda zaczyna się od 1go Maia roku 1802 i kończy się oſtatniego Octobra 1804 to ieſt przez dwa roki i szesc. miesięcy.

3tio Chęć maiący licytowania, maią względem Jarmarkowego i Targowego 10 od ſta iako wadium 1 ryń. 24 ⅜ gr. względem zaś mieyskich gruntów iako vadium po 10 od ſta 6 ryn. 35 ⅛ gray. zaopatrzyć się i takowe przed licytacyą złożyć.

4to. Znaydniące się i potrzebne punkta przed licytacyą publicznie oświadczone będą.

Końskie dnio 10 Lutego 1802.

W niebytności W. Staroſty Cyr.

Weyrother, C. K. kommiſsarz gubernialny.

Podaie się do wiadomości, iż z rozkazu wysokiego Ces. Kr. sądu ſzlacheckiego Krakowskiego pozoſtałe rzeczy ruchome po ś. p. JW. Xiędzu Benedykcie Trzebińskim kuſtoſzu Kat. Krak. opacie Koprzywnickim iako to: kleynoty, tabakierki i numizmata złote i srebrne, srebro stołowe, wino Węgierskie w beczkach i butelkach, cyna, miedź, mosiądz, żelazo, suknie bielizna ſtołowa i do garderoby należąca, sprzęty domowe czyli meble to ieſt ſtoliki, kanapy, krzesła, luſtra, landſzafty, zegary, obicia, powozy, drzewo w siągach i inne rzeczy przez publiczną licytacyą dnia 5 Kwietnia i naſtępnych dni w Krakowie na ulicy Kanowney pod Nrem 172 z rana od godziny 9 do 12 po południu od 3ciey do 6 ſprzedawane będą. Życzący ſobie co nabydź raczą w wyznaczonym mieyscu znaydować się.

Dominik Kaczyński, komornik sądowy Krakowski.

C. K. sądy szlacheckie Lubelskie Galicyi zachodniey oznaymuią tym Edyktem małoletniemu Stanisławowi Grzegorzowi hrabi Branickiemu a ſzczególniey iego oycu Xaweremu Franciſzkowi hrabi Branickiemu, że Xżę Alexander Sapieha, u sądow tych względem zapłacenia sumuy 6000 zł. ryń. żałobę na niego podał, i pomocy sądowey, ile ſprawiedliwość wymaga dopraſzał się.

Gdy zaś sądy te nie maiąc wiadomości, gdzie ón zoſtaie, lub czy w cale w Ces Kr. dziedzicznych kraiach znayduie się, iemu patrona tuteyſzego Chylińskiego, z iego ſzkodą i iego koſztem zaſtępcą poſtanowiły, z którym proces ten podług ordynacyi ſądow rozpocznie się, i ukończony zoſtanie ón przeto Edyktem nienieyſzym tym końcem upomina się, ażeby wczasie przyzwoitym to ieſt: w 90 dniach sam się ſtawił, albo ieżeli iakie ma prawa ſwego dowody, te zaſtępcy wyznaczonemu wcześnie przesłał, albo nakoniec innego patrona obrał, tego sądom tym wymienił, i podług przepisów tych śrzódków prawa używał, które do obrony ſwey ſprawy za nayskuteczniey ſze osądzi, gdyż inaczey wſzelką niedogodność z zaniedbania wynikaiącą podług opiewu C. K. praw samby sobie przypisać był winien. Dan w Lublinie d. 9 Stycznia 1802.

Gołaſzewski.
Brożowski.
Gruſzecki.

Z Rady C. K. Sąd: Szlach: Lubel: Galicyi Zachodniey.
Sahanek.